

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
AVOKATI I POPULLIT

Mekanizmi Kombëtar për Parandalimin e Torturës
Trajtimit ose Dënimit të Egër, Çnjerëzor ose Poshtërues

Adresa: Bulevardi: "Zhan D'Ark" Nr.2
Tiranë, Shqipëri

Tel/Fax: +355 4 2380 300/315
E-mail: ap@avokatipopullit.gov.al
www.avokatipopullit.gov.al

Nr. K4/I75-2 Prot.
Nr. Dok. 202503555/2

Tiranë 17/12/2025

Lënda: Rekomandime për inspektimin e kryer në dhomat e ndalimit disiplinor për ushtarakët aktiv të Forcave të Armatosura në Repartin Ushtarak nr. 6620 (Policia Ushtarake), Rinas

Drejtuar: Kolonel Dhimitër SELMANAJ
Reparti Ushtarak nr. 6620, Rinas

TIRANË

Për dijeni: Gjenerallejtënant Arben KINGJI
Shefi i Shtabit të Përgjithshëm të Forcave të Armatosura

TIRANË

Të nderuar,

Duke ju falënderuar për bashkëpunimin e deritanishëm midis institucioneve tona, si dhe duke vlerësuar angazhimin për punën e stafit të institucionit që ju drejtoni, në vijim po ju njohim me gjetjet dhe rekomandimet nga monitorimi që Institucioni i Avokatit të Popullit kreu në ambientin e shoqërimit dhe të ndalimit disiplinor për ushtarakët aktivë, që ndodhen në mjediset e Repartit Ushtarak nr. 6620 (Policia Ushtarake), Rinas.

Inspektimi u zhvillua në datë 26.09.2025 nga Mekanizmi Kombëtar për Parandalimin e Torturës, Trajtimit ose Dënimit të egër, çnjerëzor ose poshtërues, në vijim Mekanizmi Kombëtar (MKPT), seksion pranë Institucionit të Avokatit të Popullit, bazuar në nenin 19/1 të ligjit nr. 8454, datë 04.02.1999 "Për Avokatin e Popullit", i ndryshuar. Grupi i inspektimit përbëhej nga znj. Gloria Çarkaxhiu dhe znj. Nertila Qafzezi, me detyrë nd/komisionere pranë Mekanizmit Kombëtar.

Avokati i Popullit në përmbushje të misionit dhe detyrave të përcaktuara në Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë, aktet ligjore dhe nënligjore, të cilat garantojnë mbrojtjen e lirive dhe të drejtave të shtetasve, nëpërmjet Mekanizmit Kombëtar për parandalimin e torturës, inspekton në mënyrë periodike vendet e privimit të lirisë së

personit në mjediset e Policisë së Shtetit dhe të Forcave të Armatosura, Institucionet e Ekzekutimit të Vendimeve Penale (IEVP), Njësitë e Policisë Kufitare dhe Emigracionit, Spitalet Psikiatrike, Qendrat e Pritjes së Emigracionit, Qendrat për Mbrojtjen e Viktimave nga Trafikimi dhe çdo vend tjetër kur dyshohet se ka shkelje të të drejtave dhe të lirive të njeriut.

Mekanizmi Kombëtar në ushtrimin e funksioneve të tij, udhëhiqet gjithashtu edhe nga standardet më të larta të parashikuara në aktet ndërkombëtare të ratifikuara nga Republika e Shqipërisë, që normojnë dhe mandatojnë veprimtarinë tonë të përditshme¹ dhe në bazë të autorizimeve ligjore², kryen vizita të rregullta dhe pa paralajmërim në të gjitha vendet ku mbahen personat e privuar nga liria, si dhe kontrollon çdo dokument, qoftë dhe të klasifikuar të organeve të administratës publike, kur ka të dhëna dhe çmon se ekziston mundësia e shkeljes së të drejtave dhe lirive të njeriut.

Në këtë kuadër, qëllimi i vizitës së inspektimit në mjediset e Repartit Ushtarak nr. 6620, ishte vlerësimi i përgjithshëm i respektimit të të drejtave dhe lirive të ushtarakëve aktiv të shoqëruar dhe me masë “Ndalim disiplinor” (deri në 72 orë), duke përfshirë edhe plotësimin e kushteve infrastrukturore në ndërtimin e dhomave të ndalimit disiplinor, sipas kërkesave të parashikuara në ligjin nr. 173/2014 “Për disiplinën në Forcat e Armatosura të Republikës së Shqipërisë”, i ndryshuar, ligjin nr. 13/2015 “Për Policinë Ushtarake në Forcat e Armatosura të Republikës së Shqipërisë”, i ndryshuar, Rregulloren e Jetës së Brendshme të Forcave të Armatosura, si dhe zbatimin e rekomandimeve të Avokatit të Popullit në inspektimin e mëparshëm³. Inspektimi ishte i paparalajmëruar.

Në përputhje me metodologjinë e inspektimit, vizita inspektuese e grupit të MKPT-së në mjediset e Policisë Ushtarake, konsistoi në:

- a) Këqyrjen e ambienteve ku mbahen dhe trajtohen ushtarakët aktivë në cilësinë e të shoqëruarve nga strukturat e hetimit dhe të rendit të Policisë Ushtarake dhe ushtarakëve me masë “Ndalim disiplinor”, dhënë nga komandat respektive sipas hirearkisë në repartet ushtarake; respektimin e të drejtave të ushtarakëve për kohën e qëndrimit në këto ambiente; këqyrjen e dokumentacionit që mbahet dhe mënyra e plotësimit të tij, kryesisht në evidentimin, trajtimin dhe zgjidhjen e kërkesë/ankesave të tyre; me qëllim që të forcohet, kur është e nevojshme, mbrojtja e individëve (ushtarakëve aktiv) nga tortura, trajtimi ose dënimi i egër, çnjerëzor ose poshtërues.
- b) Paraqitjen e rekomandimeve drejtuar organeve përgjegjëse dhe strukturave të ngarkuara me ligj, për trajtimin e ushtarakëve aktivë të privuar nga liria (që në

¹ Neni 60/1 i Kushtetutës së Shqipërisë, neni 31/1 të ligjit nr. 8454, datë 04.02.1999 “Për Avokatin e Popullit”, i ndryshuar, nenet 81, 82 dhe 83 të ligjit nr. 81/2020 “Për të drejtat dhe trajtimin e të dënuarve me burgim dhe të paraburgosurve”, si dhe dispozitat e Protokollit Opsional të Konventës kundër Torturës dhe Trajtimeve të tjera Çnjerëzore dhe Degraduese (OPCAT)”, miratuar me ligjin nr. 9094, datë 03.07.2003.

² Neni 19/1 i ligjit nr. 8454, datë 04.02.1999 “Për Avokatin e Popullit”, i ndryshuar.

³ Me shkresë nr. K1/I47-2 prot., datë 05.08.2024 “Rekomandim për inspektimin e kryer në dhomat e ndalimit disiplinor për ushtarakët aktiv të Forcave të Armatosura në Repartin Ushtarak nr. 6620 (Policia Ushtarake), Tiranë”.

momentet e para kur hyjnë në këto ambiente), duke garantuar në praktikë zbatimin e standardeve më larta të të drejtave të njeriut.

Grupi i inspektimit, paraprakisht në mungesë të komandantit të Repartit Ushtarak zhvilloi takim me përgjegjës të dhomave të sigurisë, i cili pas prezantimit u njoh me qëllimin dhe objektin e vizitës inspektuese.

Në takim, grupi i monitorimit u informua në lidhje me masat e marra për krijimin e kushteve për trajtimin dhe respektimin e të drejtave të ushtarakëve aktivë të cilët shoqërohen apo akomodohen në dhomat e ndalimit disiplinor, për shkelje të rëndë disiplinore “Ndalim disiplinor”, si dhe për kuadrin ligjor që përcakton detyrat dhe përgjegjësitë e Policisë Ushtarake, në lidhje me ekzekutimin e masës disiplinore të kufizimit fizik të ushtarakut deri në 72 orë.

U verifikua gjithashtu dhe zbatimi i rekomandimeve të Institucionit të Avokatit të Popullit në inspektimin e mëparshëm, ku rezultoi se:

1. Ishte zbatuar rekomandimi për trajnimin e stafit përgjegjës dhe të punonjësve që kryejnë shërbim në ambientin e dhomave të “Ndalimit disiplinor” dhe ambientin e shoqërimit, me qëllim njohjen dhe respektimin e të drejtave ligjore të personave që ndodhen në këto ambiente, sipas akteve ligjore në fuqi.
2. Ishte zbatuar rekomandimi për plotësimin me saktësi të rubrikave të regjistrit të të shoqëruarve, në lidhje me orën e shoqërimit në mjediset e Policisë Ushtarake dhe njoftimin e menjëhershëm të familjarëve të tyre.

Ndërkohë, grupi i inspektimit konstatoi se:

1. Nuk ishte zbatuar rekomandimi, për vendosjen e një tende për mbulim në boksen e ajrimit në Repartin Ushtarak nr. 6620 (Policia Ushtarake), Rinas.

Institucioni i Avokati i Popullit vlerëson punën e mirë dhe eksperiencën pozitive të krijuar në vite nga Komanda dhe Seksioni i Rendit të Policisë Ushtarake, në lidhje me zbatimin e akteve ligjore e nënligjore për vendosjen e rendit dhe disiplinës ushtarake në kuadër të veprimtarisë së Forcave të Armatosura të Republikës së Shqipërisë, kryesisht në respektimin e të drejtave dhe trajtimin e ushtarakëve të shoqëruar dhe atyre me masë disiplinore “Ndalim disiplinor”, në rritjen e kapaciteteve të burimeve njerëzore në përbërje të strukturës organike të Policisë Ushtarake që garantojnë ofrimin e asistencës juridike, ndihmën shëndetësore, trajtimin psiko-social dhe ushqimor të ushtarakëve, për kohën e qëndrimit në dhomat e ndalimit disiplinor, si dhe për infrastrukturën e ambienteve të jashtme që shërbejnë për ajrimin, takimin me familjarët dhe për ushtrimin e aktiviteteve sportive.

Pavarësisht situatës pozitive, grupi i inspektimit të MKPT-së evidentoi disa problematika, përmirësimi i të cilave, do të ngrinte në një nivel më të lartë standardin e punës të Seksionit të Rendit Ushtarak dhe të sektorëve të tjerë në Policinë Ushtarake, në lidhje me respektimin e të drejtave dhe trajtimin e ushtarakëve aktivë që iu është privuar liria në mjediset e këtij reparti ushtarak.

Baza ligjore për shoqërimin dhe ndalimin disiplinor të ushtarakëve.

Në ligjin nr. 13/2015 “Për Policinë Ushtarake në Forcat e Armatosura të Republikës së Shqipërisë”, i ndryshuar, përcaktohet misioni i Policisë Ushtarake, i cili është ruajtja e rendit ushtarak, garantimi i zbatimit të ligjit nga veprimtaritë e kundërligjshme në Forcat e Armatosura të Republikës së Shqipërisë, mbrojtja e jetës së personelit, mbrojtja e pronës shtetërore në administrim dhe përdorim të Ministrisë së Mbrojtjes dhe Forcave të Armatosura, angazhimi në luftën kundër terrorizmit dhe pjesëmarrja në operacionet paqeruajtëse e humanitare.

Si një strukturë e specializuar në përbërje të Forcave të Armatosura, ajo udhëhiqet nga disa parime bazë që janë ligjshmëria, mosdiskriminimi, respektimi i të drejtave dhe lirive themelore të njeriut, etj.

Organizimi dhe struktura e Komandës së Policisë Ushtarake përbëhet nga disa seksione, midis të cilave Seksioni i Rendit Ushtarak dhe Policia Kriminale Ushtarake, të cilat kanë për detyrë të garantojnë rendin dhe disiplinën ushtarake, si dhe të parandalojnë, zbulojnë dhe të kapin persona që kanë kryer ose përgatiten të kryejnë vepra penale ndaj Forcave të Armatosura të Republikës së Shqipërisë.

Në përmbushje të detyrave funksionale, punonjësit e Policisë Ushtarake kryejnë shoqërimin për në ambientet e tyre ushtarakët, në rast se:

- a) refuzojnë të paraqesin dokumentin e identifikimit;
- b) dyshohet për vërtetësinë e dokumentit të tij të identifikimit;
- c) kundërshtojnë ose pengojnë punonjësin e Policisë Ushtarake në kryerjen e detyrës;
- ç) janë gjendur në vendngjarje dhe për të cilët dyshohet se janë autorë të ndonjë vepre penale;
- d) kërkohen nga organet e drejtësisë⁴.

Ushtarakët që shoqërohen në mjediset e Policisë Ushtarake, për arsyet e lartpërmendura, **nuk mund të mbahet më shumë se 10 orë** deri në sqarimin e rrethanave të çështjes për të cilën janë shoqëruar⁵. Gjatë kohës së qëndrimit, ushtarakut

⁴ Neni 27 i ligjit nr.13/2015 “Për Policinë Ushtarake në Forcat e Armatosura të Republikës së Shqipërisë” i ndryshuar.

⁵ Neni 27/3 i ligjit nr.13/2015 parashikon se: “Personit, që shoqërohet nga Policia Ushtarake, i krijohen kushte normale qëndrimi dhe, pas sqarimit të rrethanave të çështjes për të cilën është shoqëruar, kur nuk është i implikuar, lihet i lirë. Në të gjitha rastet, personi i shoqëruar nuk mund të mbahet më shumë se 10 orë”.

i krijohen kushte normale qëndrimi dhe kur konstatohet se nuk është i implikuar në shkelje të ligjit, ai lihet i lirë.

Njëkohësisht, punonjësit e Policisë Ushtarake kryejnë detyra edhe për arrestimin dhe ndalimin e ushtarakut ose civilit, sipas dispozitave të Kodit të Procedurës Penale⁶. Në rastet e shoqërimit, ndalimit dhe arrestimit të ushtarakëve, të dhënat e tyre evidentohen në regjistrat përkatës, të cilët duhet të jenë të sekretuar dhe me vulën e repartit.

Në rast shoqërimit, punonjësi i Policisë Ushtarake evidenton në regjistër për çdo person të shoqëruar të dhënat për: i) gjeneralitetet; ii) vendbanimin; iii) përshkrimin e pamjes së personit, përfshirë shenja të veçanta; iv) gradën dhe detyrën që kryen; v) arsyet e shoqërimit; vi) orën, datën dhe vendin e shoqërimit; vii) punonjësin e Policisë Ushtarake, i cili ka kryer shoqërimin. Në përfundim të procedurave, të shoqëruarit lihen të lirë dhe pajisen me kopje të procesverbalit (vërtetim) të shoqërimit.

Në rastet e arrestimit apo ndalimit, punonjësi i Policisë Ushtarake evidenton në regjistër për çdo person të arrestuar apo të ndaluar të dhënat për: i) gjenealitetet; ii) vendbanimin; iii) përshkrimin e pamjes së personit, përfshirë shenja të veçanta; iv) gradën dhe detyrën që kryen; v) veprën penale, për të cilën është arrestuar apo ndaluar; vi) hollësi për mënyrën e kryerjes së veprës penale, për të cilën është arrestuar apo ndaluar; vii) orën, datën dhe vendin e arrestimit apo të ndalimit; viii) punonjësin e Policisë Ushtarake, i cili ka kryer arrestimin apo ndalimin⁷. Në përfundim të procedurave të hetimit, ushtarakët aktiv që janë kapur në flagrancë apo dyshohen për kryerjen e një vepre penale, shoqërohen menjëherë në ambientet e policisë së shtetit, ndërsa dokumentacioni i dërgohet organit të prokurorisë.

Për vlerësimin e shkeljes disiplinore të ushtarakut dhe propozimin për dhënien e masës disiplinore ndaj ushtarakut nga autoriteti përgjegjës kompetent, ligji nr. 173/2014 “Për disiplinën në Forcat e Armatosura të Republikës së Shqipërisë, i ndryshuar, ka parashikuar ngritjen dhe funksionimin e “Komisionit Disiplinor” dhe “Komisionit të Lartë Disiplinor”, pranë njësive të reparteve, sipas hirarkisë ushtarake⁸.

Sipas këtij ligji, autoritetet përgjegjëse të cilët kanë të drejtë të japin masa të rënda disiplinore për ushtarakët e Forcave të Armatosura me propozim të Komisionit të Lartë Disiplinor, konsiderohen Shefi i Shtabit të Përgjithshëm të Forcave të Armatosura, komandantët e forcave dhe strukturave mbështetëse, si dhe strukturat e varësisë së Ministrisë së Mbrojtjes dhe Shtabit të Përgjithshëm të Forcave të Armatosura.

Sipas klasifikimit në ligj, për shkelje të rënda të disiplinës nga ushtaraku, autoriteti përgjegjës me urdhër me shkrim jep **masë disiplinore “Ndalim disiplinor”**, e cila është një **masë e kufizimit fizik të ushtarakut** dhe kryhet brenda mjediseve të

⁶ Neni 28 i ligjit nr.13/2015 “Për Policinë Ushtarake në Forcat e Armatosura të Republikës së Shqipërisë”.

⁷ Neni 29 i ligjit nr.13/2015 “Për Policinë Ushtarake në Forcat e Armatosura të Republikës së Shqipërisë”.

⁸ Neni 8 dhe 9 i ligjit nr.173/2014 “Për disiplinën në Forcat e Armatosura të Republikës së Shqipërisë”.

përcaktuara për këtë qëllim (një dhomë, tendë ose kabinë në anije), **për një afat kohor jo më shumë se 72 orë.**

Kushtet materiale në dhomat e “Ndalimit disiplinor” dhe të shoqërimit.

Dhomat e ndalimit disiplinor në Policinë Ushtarake, janë të ndërtuara sipas kushteve dhe kriterëve të përcaktuara në ligjin nr. 13/2015 “Për Policinë Ushtarake në Forcat e Armatosura të Republikës së Shqipërisë”, ligjin nr. 173/2014 “Për disiplinën në Forcat e Armatosura të Republikës së Shqipërisë, i ndryshuar, si dhe Rregulloren e Jetës së Brendshme të Forcave të Armatosura.

Ky ambient ndodhet në katin e parë të një prej godinave brenda territorit të Komandës të Repartit Ushtarak nr. 6620. Ambienti përbëhet nga:

- dhoma e përgjegjësit të shërbimit;
- 4 (katër) dhoma të ndalimit disiplinor;
- 2 (dy) tualete të ndara më vete për burra dhe gra;
- dhoma e dushit për larjen e trupit me ujë të ngrohtë, si dhe,
- ambienti i ajrimit i cili ndodhet në fundin e korridorit, jashtë sistemit të dhomave, i rrethuar dhe i mbuluar me rrjetë hekuri.

Dhoma e përgjegjësit të shërbimit të dhomave të ndalimit disiplinor, ishte e kompletuar me tavolinë pune, karrige për qëndrimin ulur, raft për mbajtjen e regjistrave dhe dokumentacionit, si dhe një stendë ku janë të afishuara orari i veprimeve ditore i miratuar nga komanda e repartit, të drejtat dhe detyrimet e ushtarakut gjatë ditëve të ndalimit disiplinor, si dhe urdhra të Komandandit të Repartit, me qëllim garantimin e sigurisë fizike dhe trajtimin e ushtarakëve në këtë ambient.

Dhomat e ndalimit disiplinor ishin të ndara më vete 1 (një) dhomë (VIP) për ushtarakët me grada madhore, 1 (një) dhomë për ushtarakët gra, si dhe 2 (dy) dhoma për ushtarakët e shërbimit aktiv.

Dhomat e ndalimit disiplinor kanë kapacitet për 4 (katër) persona. Përmasat e dhomave janë 4x5m, të ndara në dy ambiente në dhomë dhe paradhomë, me kushte për jetesë normale, si dhe për mbajtjen e pastërtisë individuale.

Çdo dhomë është e kompletuar me krevatë, dyshekë, bataniye dhe çarçafë, në gjendje shumë të mirë përdorimi. Dhomat janë të pajisura me nyje hidrosanitare, si dhe me tavolinë pune e karrige për qëndrimin ulur. Në ambientin e paradhomës, ndodhet një lavaman me çezmë që furnizohet me ujë të rrjedhshëm, si dhe raft për mbajtjen e pajisjeve të tualetit personal.

Në çdo dhomë kishte zile të emergjencës për rastet e nevojave që mund të ketë ushtaraku kur ndodhet në dhomat e ndalimit disiplinor dhe duhet të njoftojë personelin e shërbimit, por nga inspektimi konstatuam se ato ishin jo funksionale. Dhomat e

ndalimit disiplinor paraqiteshin në kushte të mira higjieno sanitare dhe ishin të lyera dhe të pastra.

Dritaret e dhomave kishin përmasa të tilla që mundësojnë ajrimin dhe ndriçimin e plotë natyral të dhomës. Në pjesën e jashtme, dritaret janë të siguruara me rrjetë hekuri, e cila nuk e pengonte hyrjen e dritës natyrale. Dhomat kanë dhe ndriçim artificial që furnizohet nga rrjeti elektrik. Në rast ndërprerje të energjisë elektrike, reparti ka gjenerator si burim alternativ për furnizimin me energji elektrike.

Tualetet ishin të veshura me pllaka, si dhe të kompletuara me nyje hidrosanitare dhe çezëm me ujë të rrjedhshëm. Ambienti i dushit ishte i kompletuar me bolier për ngrohjen e ujit me energji elektrike dhe me kokë dushi në gjendje të mirë pune. Këto ambiente ishin të pastra nga ana higjieno-sanitare, si dhe të dizifektuara.

Brenda ambientit të ndalimit disiplinor, ndodhej edhe një dhomë e pajisur me tavolina dhe karrige, e cila shërbente për konsumimin e vakteve ushqimore nga ushtarakët me masë disiplinore. Trajtimi me ushqim kryhej 3 herë në ditë, i cili ofrohej me shërbim katering nga komandat e reparteve ushtarake respektive.

Ambienti i ajrimit plotësonte kushtet e sigurisë fizike të personit dhe plotësonte nevojën për ajrim por ishin të pambuluara në rastet e kryerjes së ajrimit në mot me shi. Sipas orarit të veprimeve të miratuar nga komandanti i repartit, ushtarakut i lejohej deri në 4 (katër) orë në ditë të dilte në ajrim, por dhe sa herë ai kishte të nevojshme (pirje të duhanit).

Korridori i dhomave të ndalimit disiplinor mbahej nën vëzhgim nga 2 (dy) kamera sigurie në këtë ambient. Sistemi i kamerave ishte i lidhur me serverin qendror që administrohej nga IT e këtij reparti, me një afat ruajtje të pamjeve filmike deri në 30 ditë.

Ngrohja dhe ftohja e ambienteve realizohej me sistemin e kondicionerëve, të cilët ishin të montuar në çdo dhomë dhe në ambientet e përbashkëta.

Shoqërimi i ushtarakut të shërbimit aktiv për në mjediset e Policisë Ushtarake, si mjet administrativ, kryhet nga punonjësi i Policisë Ushtarake, për rastet e parashikuara në ligj. Të shoqëruarit qëndronin në një dhomë shoqërimi të krijuar para dy vitesh, ngjitur me një dhomë që shërbente për intervistimin dhe njohjen e personit, të ndarë në mes me xham me ngjyrë të errët. Dhoma e shoqërimit dhe dhoma e intervistimit ishin me sipërfaqe dhe hapsirë të bollshme, si dhe kishin ajrim dhe ndriçim natyral e artificial. Ato ishin të kompletuara me stola për qëndrimin ulur të personave, si dhe tavolinë pune për specialistin e policisë ushtarake që ka kryer shoqërimin e ushtarakut aktiv. Në ambientin e shoqërimit ndodhej edhe një tualet i kompletuar me pajisjet dhe nyje hidrosanitare. Ambienti i shoqërimit ishte i lyer dhe i pastër nga ana higjieno-sanitare.

Në momentin e inspektimit, në dhomat e ndalimit disiplinor nuk ndodhej asnjë ushtarak aktiv me masë disiplinore apo në cilësinë e të shoqëruarit. Nga informacioni dhe verifikimi i regjistrave ku regjistrohen të dhënat e ushtarakëve që hyjnë në mjediset e Policisë Ushtarake, u konstatua se për periudhën nga janar – shtator 2025 janë akomoduar 8 (tetë) ushtarakë aktivë me masë të rëndë disiplinore “Ndalim disiplinor”, si dhe 2 (dy) ushtarakë në cilësinë e të shoqëruarve.

Ndihma juridike, shërbimi shëndetësor dhe ai psikologjik

Legjislacioni në fuqi në fushën e Forcave të Armatosura, parashikon të drejtën e ushtarakut aktiv të Forcave të Armatosura që gjatë ecurisë së procedimit disiplinor të dëgjohet nga Komisioni i Disiplinës dhe autoriteti përgjegjës që ka dhënë masën disiplinore, si dhe të paraqesë prova dhe fakte, të cilat e kundërshtojnë masën disiplinore të vendosur prej tyre.

Këtë të drejtë, ushtaraku mund ta ushtrojë vetë, nga një ushtarak me vjetërsi në shërbimin ushtarak, por që ka njohuri në fushën juridike të siguruar nga repartit, si dhe nëpërmjet një avokati mbrojtës të siguruar prej tij.

Nga inspektimi u evidentua se, të drejtat dhe detyrimet e ushtarakut me masë disiplinore “Ndalim disiplinor”, ishin të afishuara në stenda më vete, në një vend të aksesueshëm nga ana e ushtarakëve që ndodhen në dhomat e ndalimit disiplinor.

Gjithashtu, nga informacioni i seksionit të rendit në këtë repart, ushtaraku në momentin kur paraqitet në mjediset e Policisë Ushtarake, për kryerjen e masës “Ndalim disiplinor”, duhet të kishte me vete setin e dokumenteve, si më poshtë:

- Urdhrin e ndalimit disiplinor
- Fletën (formularin) e ndalimit disiplinor;
- Fletën e shoqërimit për ushqim;
- Kryerjen e vizitës te mjeku (mjeku/ndihmësmjeku i repartit dhe mjeku/ndihmësmjeku i PU);
- Karta e ID personale ose Fletë-hyrje e repartit;
- Të drejtat e ushtarakut të shoqëruar dhe me masë disiplinore.

Përgjatë inspektimit u verifikua dhe regjistri i ushtarakëve të shoqëruar, rubrikat e këtij regjistri ishin të plotësuara rregullisht, në të ishte shënuar ora e shoqërimit, si dhe evidentuar ora e lënies së lirë të ushtarakut. Gjithashtu konstatuam se në këtë regjistër nuk kishte një rubrikë më vete ku të evidentohej njoftimi i familjarëve të të shoqëruarve, kur ushtaraku ndodhej në mjediset e Policisë Ushtarake. Njoftimi i familjarëve të të shoqëruarit është një detyrim ligjor që duhet të zbatohet nga punonjësit e Policisë Ushtarake që kryejnë shërbimin në këtë ambient, duke evidentuar emrin e familjarit, numrin e telefonit dhe orën e njoftimit.

Mbajtja dhe trajtimi i ushtarakëve në mjediset e Policisë Ushtarake përbën kufizim/privim të lirisë, i cili duhet të kryhet sipas përcaktimeve dhe procedurave ligjore të lartpërmendura. Aktet ligjore e nënligjore në fuqi, këtyre personave u njohin një sërë të drejtash, për të cilat Policia Ushtarake ka detyrimin ligjor që t'i respektojë dhe të garantojë në kushtet e mundësitet për ushtrimin dhe realizimin e tyre.

Nga inspektimi u evidentua se, ushtarakët e shërbimit aktiv të dyshuar apo që kanë kryer një vepër penale, intervistohen/merren në pyetje në një dhomë më vete nga OPGJ e Policisë Ushtarake, e cila ishte monitoruar me kamera. Kjo dhomë është e kompletuar me orenditë dhe pajisjet e nevojshme për kryerjen e një hetimi të plotë nga ana e tyre. Në përfundim të procedurave hetimore, dosjet ju referohen organit të prokurorisë për veprime të mëtejshme, nga punonjësit e policisë kriminale të Polisë Ushtarake.

Nga këqyrja e regjistrit të kërkesë/ankesave të ushtarakëve me masë disiplinore dhe të shoqëruarve, nuk u evidentuan ankesa në lidhje me keqtrajtimin e tyre apo përdorim të forcës tej limiteve të parashikuara në ligj, nga punonjësit e Policisë Ushtarake.

Në vlerësimin e Institucionit të Avokatit të Popullit, kontrolli i përditësimit të regjistrit të kërkesë/ankesave nga drejtuesit e komandës së repartit, është një element i rëndësishëm në procesin për mbrojtjen, parandalimin dhe garantimin e të drejtave të ushtarakëve aktivë që iu privohet liria në mjediset e Policisë Ushtarake.

Trajtimi shëndetësor i ushtarakëve në dhomat e ndalimit disiplinor, kryhet nga stafi mjekësor, që është në organikë të Policisë Ushtarake. Stafi mjekësor përbëhet nga 1 mjek dhe 1 infermiere. Në ambientin e infermierisë ndodhej dhoma e mjekut që kryente vizitat mjekësore dhe dhoma e infermierëve, të cilat ishin të pajisura me orenditë e nevojshme si krevat, tavolina pune, karrige, raft për mbajtjen e kartelave mjeksore, raft për mbajtjen e medikamenteve mjeksore për raste të urgjencave, etj. Për trajtime shëndetësore më të specializuara, me rekomandimin e mjekut, ushtarakët shoqëroheshin menjëherë për në Qendrën Spitalore të Traumës (Spitalin Ushtarak), në Tiranë. Për shoqërimin e stafit shëndetësor dhe të pacientit për në Spitalin Ushtarak, Policia Ushtarake ka në dispozicion një automjet ambulancë.

Furnizimi me medikamente, kryhej me blerje nga fondet në dispozicion të buxhetit të Policisë Ushtarake. Nga verifikimi i datave të skadencës të medikamenteve në dhomën e vizitave, rezultoi se ato ishin brenda afatit të skadencave.

Trajtimi psikologjik i ushtarakëve në dhomat e ndalimit disiplinor, kryhej nga psikologu i cili ishte në organikë të Policisë Ushtarake. Sipas rastit, ai zhvillonte seanca terapautike me ushtarakët që paraqisnin probleme të shëndetit mendor dhe kjo evidentohej në kartela të veçanta. Për ushtarakët me gjendje të rënduar psikologjike, ata shoqëroheshin për vizitë të specializuara te mjeku psikiatër pranë Qendrës Spitalore të Traumës.

Orari i veprimeve ditore ishte i miratuar nga Komandanti i Repartit, në të cilin ishin parashikuar veprimtaria ditore e ushtarakëve me masë disiplinore, midis të tjerave dhe orari për ajrim (deri në 4 orë), shikim TV në një ambient më vete, lexim literature (njohje me ligjet dhe Rregulloren e Jetës së brendshme, por dhe libra artistikë), si dhe për zhvillimin e aktiviteteve.

Takimet fizike me familjarët, zhvilloheshin në një mjedis i cili ndodhej jashtë ambientit të dhomave të ndalimit disiplinor. Ato realizoheshin pa praninë e punonjësve të policisë dhe pa kufizime të vendosura midis tyre. Takimet me familjarët kryheshin sa herë që kërkoheshin nga ana e tyre, me miratimin e Komandantit të Repartit. Në rast se, ata kërkonin të bisedonin me telefon me familjarët e tyre, kjo iu mundësohej atyre nga aparati i telefonit që ndodhej në ambientin e dhomave të ndalimit disiplinor.

Për sa më sipër, bazuar në pikën 3 të nenit 63 të Kushtetutës ku përcaktohet se: *“Avokati i Popullit ka të drejtë të bëjë rekomandime dhe të propozojë masa kur vëren shkelje të të drejtave dhe lirive të njeriut nga administrata publike”*, nenit 21/b të ligjit nr.8454, datë 04.02.1999 *“Për Avokatin e Popullit”*, i ndryshuar, ku përcaktohet se: *“Avokati i Popullit paraqet rekomandime për vënien në vend të së drejtës së shkelur tek organi administrativ, që, sipas tij ka shkaktuar shkelje të të drejtave dhe lirive”*:

REKOMANDOJMË:

1. Marrjen e masave për plotësimin me saktësi për shtimin në regjistrin e të shoqëruarve, rubrikën në lidhje me orën e shoqërimit në mjediset e Policisë Ushtarake dhe njoftimin e menjëhershëm të familjarëve të tyre.
2. Marrjen e masave të nevojshme, për vendosjen e një tende për mbulim në boksen e ajrimit në Repartin Ushtarak nr. 6620 (Policia Ushtarake), Rinas.
3. Marrjen e masave të nevojshme për vënien në funksion të zileve të emergjencës për rastet e nevojave që mund të ketë ushtaraku kur ndodhet në dhomat e ndalimit disiplinor.

Për qëndrimin dhe masat që do merrni në zbatim të këtij rekomandimi, të vihem në dijeni brenda afatit 30 ditë sipas nenit 22 të ligjit nr.8454, datë 04.02.1999 *“Për Avokatin e Popullit”*, i ndryshuar.

Duke besuar në mirëkuptimin dhe bashkëpunimin tuaj,

**KOMISIONERI
i Mekanizmit Kombëtar
për Parandalimin e Torturës
(MKPT)
Ahmet PRENÇI
d.v**